KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, op 30 januari 1986 door de Voorzitter van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van besluit van de Executieve "zur Abänderung des Ministeriellen Erlasses vom 27. März 1979 über die Festlegung der finanziellen Beteiligung des Staates im Bereich der Ständigen Weiterbildung, geregelt durch Königlichen Erlass vom 4. Oktober 1976 in bezug auf die Ständige Weiterbildung des Mittelstandes", heeft op 5 februari 1986 het volgend advies gegeven :

Aanhef.

1. Het ministerieel besluit van 27 maart 1979 waarvan het ontwerp de wijziging beoogt, werd getroffen in uitvoering van het koninklijk besluit van 4 oktober 1976 betreffende de voortdurende vorming in de middenstand, dat zelf zijn rechtsgrond vindt in artikel 29 van de Grondwet.

Aangezien de rechtsgrond van een reglementair besluit niet kan worden gevonden in een tekst met dezelfde waarde in de hiërarchie der normen, kan het ontwerp, ook al heeft het enkel een wijziging van het ministerieel besluit van 27 maart 1979 tot voorwerp, geen rechtsgrond putten uit het koninklijk besluit van 4 oktober 1976 : in de Gemeenschappen moet de uitvoeringsbevoegdheid immers collegiaal door de Executieve van die Gemeenschap worden uitgeoefend, behoudens delegaties die enkel door die Executieve kunnen worden toegestaan (artikel 69 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en artikel 51 van de wet van 31 december 1983).

De rechtsgrond van het ontwerp kan evenmin in de wet van 31 december 1983, of in de wet van 8 augustus 1980, worden gevonden, daar die wetten geen bepaling bevatten die te vergelijken is met artikel 29 van de Grondwet.

De ware rechtsgrond van het ontwerp is te zoeken in artikel 59ter van de Grondwet, waarbij de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap in het leven werd geroepen, en alleen in die Grondwetsbepaling, bij ontstentenis van enige wet van vóór de inwerkingtreding van de wet van 31 december 1983 of enig decreet van de Duitstalige Gemeenschap betreffende de hier aan de orde zijnde subsidieregeling.

.../...

De eerste drie aanhefverwijzingen van het ontwerp vervange men derhalve door de volgende verwijzing :

"Gelet op artikel 59ter van de Grondwet;".

..

2. Overeenkomstig de artikelen 6, 3°, en 13, van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 tot regeling van de administratieve en begrotingscontrole, moeten de ontwerpen van besluiten die organieke regels inzake het verlenen van toelagen invoeren of wijzigen, voor akkoord worden voorgelegd aan de Minister van Financiën, die desaangaande het advies van de Inspectie van Financiën moet inwinnen.

Daar het koninklijk besluit van 5 oktober 1961, dat aanvankelijk getroffen werd op grond van artikel 29 van de Grondwet, thans zijn rechtsgrond vindt in artikel 32bis dat bij de wet van 2 juli 1981 werd ingevoegd in de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, kan er geen twijfel meer over bestaan dat die regeling ook geldt voor de Gemeenschappen en de Gewesten (artikel 13, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980), en meer bepaald ook voor de Duitstalige Gemeenschap (artikel 5 van de wet van 31 december 1983).

Het volstaat dus niet dat de Voorzitter van de Executieve het ontwerp aan de Executieve voorlegt in zijn hoedanigheid van Gemeenschapsminister bevoegd voor de vorming. Hij moet bovendien en voorafgaandelijk het ontwerp voor advies voorleggen aan de Inspectie van Financiën en er zijn akkoord mee betuigen in zijn hoedanigheid van Gemeenschapsminister van Financiën. Dat akkoord moet overigens, met

zijn datum, in de aanhef van het besluit worden vermeld (artikel 24 van het koninklijk besluit van 5 oktober 1961), wat een verwijzing naar het advies van de Inspectie van Financiën overbodig maakt.

Men vervange derhalve de zevende aanhefverwijzing als volgt :

"Gelet op het akkoord van de Voorzitter van de Executieve, handelend in zijn hoedanigheid van Gemeenschapsminister van Financiën, gegeven op ...;".

3. De verwijzing naar het koninklijk besluit van 5 oktober 1961 en die naar het koninklijk besluit nr. 5 van 18 april 1967, moeten worden geschrapt.

4. Voor het overige verbetere men de redactie van de aanhef ook nog als volgt :

"De Executieve van de Duitstalige Gemeenschap,

Gelet op ...

...

Op het voorstel van de Voorzitter van de Executieve, handelend in zijn hoedanigheid van Gemeenschapsminister bevoegd voor de Vorming, en na over dat voorstel te hebben beraadslaagd,

BESLUIT : ".

.../...

Artikel 1.

1. Hoewel uit het feit dat het om een besluit van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap gaat reeds kan worden afgeleid dat de beoogde wijziging van artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van 27 maart 1979 enkel zal gelden voor de Duitstalige Gemeenschap, verdient het aanbeveling ook in het beschikkend gedeelte van het ontwerp de aandacht op die beperking te vestigen, daar de bepaling van het genoemde artikel 13, § 2, elders in het land in haar oorspronkelijke versie zal blijven gelden.

Met dat doel redigere men de inleidende zin van artikel 1 als volgt : "Wat de Duitstalige Gemeenschap betreft, wordt artikel 13, § 2, van het ministerieel besluit van ... door de volgende bepaling vervangen :".

2. De tekst dient in die zin te worden verduidelijkt dat er ondubbelzinnig uit blijkt of al dan niet onder "de lasten van een lening", benevens de rentelast, ook de kapitaalsaflossingen moeten worden verstaan.

3. De ontworpen regeling verschilt van de bestaande o.m. hierin dat, in geval van ontbinding van de vereniging zonder winstoogmerk die toelagen heeft ontvangen, die toelagen aan de Duitstalige Gemeenschap moeten worden terugbetaald ten belope van hun nominaal bedrag, en niet ten belope van een bedrag berekend aan de hand van de geactualiseerde waarde van het goed waarvan de aankoop of de bouw aanleiding is geweest tot het toekennen van de toelagen.

.../...

De vraag kan worden gesteld of de bestaande regeling niet in een grotere mate rekening houdt, zowel met de misschien erg gereduceerde terugbetalingsmogelijkheden van de gesubsidieerde vereniging, in geval van een belangrijke waardevermindering van het goed, als met het algemeen belang van de Gemeenschappen en zelfs met de mogelijkheid van onrechtmatige verrijking van de gesubsidieerde vereniging, in geval van een belangrijke waardevermeerdering van het goed.

Artikel 2.

Krachtens artikel 53 van de wet van 31 december 1983, zijn de besluiten van de Executieve van de Duitstalige Gemeenschap verbindend de tiende dag na die waarop zij in het Belgisch Staatsblad zijn bekendgemaakt.

Er lijken geen aanwijsbare redenen te zijn om van dat voorschrift van gemeen recht af te wijken, in welke veronderstelling artikel 2 overbodig is.

Artikel 3.

Het zou juister zijn, en overigens ook in overeenstemming met de veranderingen die zich in de verdeling van de bevoegdheden onder leden van de Executieve en in de benamingen van die leden kunnen voordoen, het artikel als volgt te redigeren :

"De Gemeenschapsminister bevoegd voor de Vorming wordt belast met de uitvoering van dit besluit".

.../...

Slotopmerking.

De toelagen aan de centra voor voortdurende vorming van de middenstand worden, luidens artikel 49, § 2, van het koninklijk besluit van 4 oktober 1976 aan die centra "verleend door bemiddeling van het Nederlandstalig en het Franstalig Instituut (voor de voortdurende vorming van de middenstand)". Beide Instituten werden opgericht bij artikel 17 van hetzelfde koninklijk besluit van 4 oktober 1976 en het Franstalig Instituut werd luidens het genoemde artikel 17, o.m. belast met "(het) beleid (inzake de voortdurende vorming van de middenstand) voor de cultuurgemeenschap van het Duitstalig gewest".

In het bestek van het onderhavige - binnen een termijn van drie dagen te verlenen - advies, heeft de Raad van State niet de weerslag kunnen nagaan die de overdracht van de bevoegdheid inzake de voortdurende vorming van de middenstand aan de Gemeenschappen kan hebben gehad op de opdracht, en misschien zelfs op het bestaan van beide hiervoren genoemde Instituten.

Niettemin kan de aandacht worden gevestigd op wat volgt.

In zoverre het voortbestaan van de bedoelde Instituten zou kunnen worden geacht niet onverenigbaar te zijn met de overdrachten van bevoegdheden aan de Gemeenschappen tot stand gebracht bij de wetten van 8 augustus 1980 en 31 december 1983, zou het Franstalig Instituut binnen de bevoegdheidssfeer van de Duitstalige Gemeenschap alleen nog

.../...

taken kunnen verrichten in de mate dat en zolang als zowel de autoriteiten waarvan het Instituut afhangt (wat dan blijkbaar de organen van de Franse Gemeenschap zouden zijn) als de autoriteiten van de Duitstalige Gemeenschap bevoegd inzake de voortdurende vorming van de middenstand daarmee instemmen. Het is wellicht met die bedoeling dat de bepaling van artikel 26 werd opgenomen in de Overeenkomst van 21 juni 1984 tussen de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap, goedgekeurd bij decreet van 29 april 1985 van de Franse Gemeenschapsraad (B.S. 22 juni 1985) en bij decreet van 26 juni 1985 van de Raad van de Duistalige Gemeenschap (B.S. 30 juli 1985).

Voor de uitoefening van echte beleidstaken binnen de bevoegdheidssfeer van de Duitstalige Gemeenschap, kan het Franstalig Instituut echter in geen geval nog in aanmerking komen, daar dat Instituut niet onder het directe en uitsluitende gezag van de organen van de Duitstalige Gemeenschap ressorteert.

De kamer was samengesteld uit

de Heren : P. VERMEULEN, voorzitter,

J. NIMMEGEERS, staatsraden,
W. DEROOVER,

Mevrouw : F. LIEVENS, toegevoegd griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. E. HAESBROUCK, adjunct-auditeur.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

F. LIEVENS. P. VERMEULEN.